

DOMOVINA

Izjaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje krono temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 30 vin. za vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratne inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravništvo „Domovine“ v Celju.

„Ali naj velja kompromis?“

(Glas iz narodnih krogov celjskih)

Slovenski gimnazijalni razredi v Celju vzbujajo kaj čudne kompromisne predloge.

Znano je, da je nemški grof Stürgkh ponudil tak kompromis, da se Slovincem vzamejo slov. gimnazijalni razredi v Celju in se njim v zameno prav za prav ne da nič, ampak da se mariborske slovenske parake, katere so sedaj prilično dobro preskrbljene in v novem krasnem gimnazijskem poslopju lepo vspevajo, od mariborske gimnazije ločijo in kot samostojna gimnazija organizirajo, na kar bi najbrž se ti razredi potaknili po raznih kotih in kakih ne zdravih, zaduhlih luknjah v privatnih hišah. — Kajti, da bode država kar na mah novo gimnazijalno poslopje v Mariboru zidala za slovensko gimnazijo, tega menda še tako naiven Slovenec ne bode pričakoval.

Celjski Slovenci in štajarski slov. poslanci so torej „dobroto“ kompromisnega predloga grofa Stürgkha takoj prav dobro prepoznali in predlog takoj in energično odklonili, rekoč, da temu ne bodo nikoli pritrdili, da bi se slov. gimnazija prestavila iz Celja, kamor iz narodnih in gospodarskih razlogov edino spada. Če bi ta slov. celjska gimnazija v državnem zboru tudi propala, če bi nam jo tudi vzeli, zgodilo se bode to proti volji Slovencev in vedno bodo ti iz nova tirjali, odločno in neizprosno, da se osnuje iz nova slov. gimnazija v Celju. Kar zgubimo v boju, priborimo zopet v boju nazaj. Kar pa sami iz rok izpustimo, kar sami prodamo, tega ne dobimo nikoli več nazaj!

To je bilo stališče, na katerem so stali slov. štajarski poslanci, na katerem stališču stojijo sedaj in bodo tudi vedno stali.

Resolucija Stürgkhova se je sicer sprejela, pa s tem slovenska gimnazija še nikakor ni odpravljena, in tudi sam Stürgkh se svoje zmage menda nič kaj posebno ne veseli, kajti on je

gotovo tako prepričan kakor mi, da iz te nemške moke ne bo kruha!

V zadevi celjske slov. gimnazije se torej mi ne spuščamo v nikake kompromise in absolutno v nobene pogoje! Ne samo, — da se slov. gimnazijalni razredi v Celju ne smejo odpraviti, — ampak mi moramo zahtevati in bomo zahtevali, da se ti razredi dopolnijo v višjo gimnazijo. Če se za Nemce v Celju vzdržuje cela gimnazija, ko nimajo domačih otrok, da bi pošteno eden razred napolnili, potem smo pač Slovenci opravičeni zahtevati in bomo zahtevali ter končno tudi dosegli, da se slov. gim. razredi dopolnijo z gornjo gimnazijo!

To je stališče naše, od katerega se niti za las ne umaknemo!

Človeku se mora torej kar milo storiti, če pride zopet kak slovenski list ter se v potu svojega obraza trudi, izmodrovati kak kompromis, kateri bi našel milost nenasitljivih Nemcev.

Ko nemški časniki tulijo, da se mora ves slovenski živelj iz Celja pregnati, ko je n. pr. deželni šolski svet štajarski naenkrat dekretiral, da se mora slovenska ljudska šola okolice celjske, katera že deset in desetletja v mestu Celju obstoji, razdrobiti, iz Celja odstraniti ter mesto te šole kake štiri zakotne šole po celjski okolici, seveda — daleč proč od celjskega mesta — ustanoviti, ko na vse kriplje odlaga deželni šolski svet potrditev ustanovitve slov. privatne dekliške meščanske šole, ko bi Celjani radi vsakega Slovence iz Celja izgrizli, — pride pa nek slovenski list s predlogom, naj mi Slovenci pritrdimo ali morebiti sami predlagamo in prosjčimo, da se prestavi slov. gimnazija iz Celja v Žalec!

Žalec je sicer res odličen naroden trg — v Žalcu in okolici je veliko obrti in industrije. Zaraditega zahtevajo Slovenci, da se v Žalcu osnuje obrtna šola. Celo vlada je to pripoznala in že pred leti obljubila za Žalec obrtno šolo. Te obljube — ker se gre za Slovence — pa se veda še do danes ni utegnila izpolniti. Slo-

vencev skrb bode to zadevo obdržati v obeh ter siliti na izpolnitev obljube! Žalec dobi svojo obrtno šolo. Nasprotno pa Žalec nima kakor to ve vsak poznavalec dejanskih razmer, nobenih sredstev, isti ne odgovarja niti najmanj pogojem za osnovanje gimnazije. Žalec nima n. pr. primernih prostorov niti za ljudsko šolo ter že leta in leta tuhtajo tamkaj zaradi stavbe nove ljudske šole. Stanovanj za profesorje in za dijake v Žalcu ne bi bilo nikjer dobiti.

Ali mislijo ti kompromisa željni Slovenci, da bode država takoj zidala v Žalcu njim na ljubo gimnazijalno poslopje, kasarno za profesorje in kasarno za dijake? Ali ne vedo ti kompromisa željni Slovenci, da je morebiti 40—50% slov. dijakov revnih, da morejo študirati le z znatnimi podporami, katere dobivajo? Kje bodo dobivali take podpore v Žalcu? V Celju obstoji dij. kuhinja, katera daje na dan 40 do 50 obedov. Hrano dobivajo dijaki pri Jožefincih in kapucincih, skoraj vsaka narodna obitelj daje ednemu ali drugemu hrano; tega vsega v Žalcu ni. Osnovanje dijaškega doma v Celju, se resno pretresuje.

Celje je gospodarsko središče, kamor teži ves promet, kjer so vsi mogoči obrti. Ali mislijo ti mehki Slovenci, da bodo narodne obitelji iz Celja svoje otroke pošiljale potem v Žalec v gimnazijo, in jim morebiti tam hiše zidale, da bodo imeli kje stanovati? Ali mislijo, da bodo gimnazijo v Žalcu obiskovali dijaki iz spodnjega dela štajarskega — iz Laškega, Brežic, Sevnice, od St. Jurja, Šmarja itd. sem; ali ne bodo vsi ti dijaki običali v Celju, in ker ne bode slovenske gimnazije, obiskovali bodo nemško gimnazijo in polnili razrede tega nemškega zavoda, ter zagotovili istemu obstanek?

To je tudi edini namen, katerega imajo Nemci, ko kričijo, naj se odpravijo slov. gimnazijalni razredi iz Celja, ker čutijo, da nemška gimnazija mora poginiti prej ali slej zaradi pomanjkanja dijakov. Nemških dijakov je premalo, naj jih lovijo tudi po celi Avstriji ter jih pitajo in krmijo v svojih „Studenten-

LISTEK.

Saliha.

Poslovenil J. E. Poljak.

(Dalje)

Veselo je razgetala krasna žival, na kateri je sedela deklica.

Dirjali smo dalje, drug poleg drugega. „O, ljubček moj“, sta zatrepetali Salihini ustnici zdaj pazdaj. „O, ljubček moj!“

Proti štirim zjutraj smo prijezdili v Bagdad. Malo pred mojim stanovanjem smo razjezdili. Ko smo prišli do hiše, sem opazil, da je bilo v nji tema. Pa komaj smo prišli do vrat, že jih je Tuza odprla na tihem. Prijela je Saliho za roko in jo odpeljala, sveteč ji z brlečo svetilko, v njeno stanovanje.

Za tem večerom sem preživel pet najsrečnejših mesecev. Nikar ne mislite, da sem se že čez nekoliko časa Saliho naveličal. Nikakor ne! Vsaki dan mi je bila ljubša. Imela pa je Saliha tudi lastnosti, katere so me z neko magično silo vlekle v njeno družbo.

Bilo je nekega dne koncem poletja, kar mi povedo, da želi nek Bedujinec govoriti z menoj. To ni bilo nič posebnega. Rekel sem, da naj moč vstopi. Pozdravil me je kratko, kakor je sploh navada bedujinska in sedel po bedujinski pred me. Bil je koščan in velik mož petdesetih let. Raz obraza se mu je videlo, da je vaje zapovedovati.

Glas njegov je bil trpek in trd. V roki je imel bat, katerega Bedujinec skoraj nikdar ne odloži.

„Mahmut sem“, je rekel, „oče tvoje žene Saliha. Dovolj mi k nji, ali pa ji ukaži sem.“

Osupel sem. „Pogledati hočem, če je Saliha doma. Če je doma, bodeš lahko govoril z njo.“

„Doma je. Vem dobro. Pa le govori še z njo, predno jo privedeš sem. Oče sem njen in zaradi tega vem, da se mi ne bode skrila.“

Oihitel sem k Salihi. „Tvoj oče je tu“, sem rekel, in govoriti hoče s teboj.“

„Tega sem se vedno bala... O, krasni čas!“ — Dovolj mu vstopiti.“

Pokazal sem Mahmudu, kje naj vstopi. Odišel sem, in pustil očeta in hčer sama.

Čez pol ure nisem mogel več brzdati svoje radovednosti. Priblížal sem se vratom, skozi katere je pred pol ure vstopil Mahmud. Bilo je vse tiho. Vstopil sem. Saliha je sedela na tleh. Glavo je imela sklonjeno. Videl sem, da je jokala.

„No?“ sem jo vprašal. „Kaj je rekel tvoj oče?“

„Hotel me je videti.“

„Kje je izvedel, da si tu?“

„Vedel je že dolgo. Povedal pa mu je eden graških slug.“

„In kaj ti je povedal?“

Po kratkem molku je odgovorila: „Ne bode te razveselilo, če ti povem. Vem pa tudi, da ne moreš proti temu ukreniti ničesar. Zaman je vse!“

„Ti ne veš, kdo sem jaz. Ne poznaš moje moči. Morda se pa le še da poravnati iz lepa.“

„Ne, ti ne moreš. Zaman je vse!“

„Nočeš povedati?“

„Boljše je, da molčim.“

„Ali mi ne zapuša?“

„Zaupam ti. Veš sam dobro. Zapuša tudi ti meni. Vrjemi, da je boljše, da molčim.“

„Ali je to tvoja zadnja beseda?“

heimih". Obstanek te nemške gimnazije jim naj torej Slovenci zagotovijo. To je edino, za kar se gre, in kratkovidni Slovenci pa samo zaradi ljubelega kompromisa, samo da bi Nemcem ustregli kakor ponižni hlapec svojemu gospodu, iščejo, da bi stuhali kaj primerne, s čim bi ustregli željam nemških gospodov!

Mi pa mislimo, da moramo gledati le na to, kar je korist slovenskega naroda, in se nimamo nič brigati za to, kaj je želja tega Nemca ali onega nemškutarja. Našim kulturnim in gospodarskim potrebam južnega dela Spod. Štajerja odgovarja edino le slov. gimnazija v Celju.

Mi ne bomo nikoli pritrdili Nemcem, če trdijo, da je Celje tista sveta nemška zemlja, na kateri ne sme stati nobeden slovenski učni zavod, na kateri se ne sme naseliti in živeti noben slovenski rojak, na katero sme sploh Slovenec stopiti le tedaj, kadar klobuk ponižno v roki držeč pride v trgovine in delavnice nemških trgovcev ali obrtnikov, da jim napolni nikdar polne nemške žepi!

Tudi če bi res vlada vzela za čas slovensko gimnazijo iz Celja, prepričani smo, da bodo celjski Slovenci, kateri so že marsikatero narodno podjetje z energijo in s spretnostjo podvzeli in izpeljali, vedeli potrebno ukreniti, da ostane gimnazija v Celju, makar kot — privatna gimnazija. Kompromis v tem vprašanju ne poznamo in ne bomo nikoli dovolili, da bi prek naših glav temu ali onemu na ljubo ponujali ali sklepali kompromis ter prodajali po svoji mehkuzni volji jermena iz naše kože!

Dva dogodka svetovne važnosti.

O ogromnih dveh cesarstvih v Aziji, Kitajski in Japonski, se je zbudilo splošno zanimanje šele po zadnjih vojskah. Pred nekaterimi leti sta bili obe državi medsebojno zapleteni v vojno, lansko leto pa se je v Kitajski s pomočjo vseh evropskih velesil zadušila velikanova revolucija bokserjev.

V obeh vojnah so imele one evropske velesile, ki imajo prekomorske naselbine, priliko spoznavati oboroženo moč in zemeljska bogastva v teh dveh azijskih državah.

Prva je bila seveda Angleška, ki se je skušala okoristiti. Sklenila je ravnokar zvezo z Japonsko. To je prva zveza evropske države z azijsko, zato se ji pripisuje jako veliki pomen.

Časopisje skoraj celega sveta se bavi obširno s tem dogodkom. Pripisujejo se zelo različni nagibi, ki so privedli predvsem Angleško do sklepanja japonsko-angleške zveze. Dočim se na eni strani trdi, da ima zveza le bolj strahilne kot praktične namene, ne more se prikriti, da je zveza v prvi vrsti vendar le naperjena proti Rusiji in njeni prodirajoči politiki v Aziji. Pa tudi na ostale evropske države, ki so že na tihem računale na vsakojako delitev Kitajske, naj bi nova zveza strahilno vplivala. Ravno Angleška in Japonska imate dovolj vzrokov, da

zabranite delitev Kitajske, kajti vsak drugi sosed bi jima bil nevarnejši kakor oslabela Kitajska.

Angleška in Japonska zasledujeta s svojo tesno zvezo iste nagibe v Aziji ozir. pri Kitajski, kakor evropske velesile v znani pogodbi glede nedotakljivosti Turške.

Nova zveza pomeni tedaj mirovno stanje ne le v Aziji, temuč tudi v Evropi. Rusija bo namreč prisiljena, svojo evropsko politiko uravnati po novem razmerju v Vzhodni Aziji, t. j. navezana bo na mir in prijateljstvo.

Za Japonsko je nova zveza kulturnohistoričnega pomena, kajti sedaj se je povzpela do mogočnega zaveznika, s katerim morajo velesile računati, za kojega prijateljstvo se bo začelo najbrže splošno tekmovalje.

Da je zaledovala Angleška pri tem sebične svoje namene, je pač umevno. Ona potrebuje v Južni Afriki vse vojne sile, zato pa ji je bilo le težko, združevati tudi v Aziji močne posadke. Novi zaveznik Japan jo bo vsaj deloma rešil te skrbi. Nadalje si mora Angleška držati prosto pot preko Vzhodne Azije za slučaj, da narastejo v Afganistanu nemiri do skrajnosti. In tako pot ima sedaj skozi Japonsko.

Ali bo imela nova zveza tudi nasledke v spremembi dosedanjih zvez ostalih velesil, se še ne more proročevati. Vendar je dvomljivo, če bosta nova zaveznika dovolj močna, da bi zadržala prodiranje Rusije. Saj toliko je gotovo, da se Rusija ne bo na noben način več dala pregnati iz Mandžurije, ki si jo je že takorekoč prilastila s tem, da je zgradila vzhodno-kitajsko železnico do Vladivostoka.

Z vestjo o angleško-japonski zvezi pa se je raznesla še druga, ki vé povedati, da si je tudi Rusija pričakala v Aziji zaveznico pri Kitajski. Očividno je, da je to storila v odgovor angleško-japonski zvezi. Zadnja vest se sicer še ne potrjuje uradno, vendar ni dvomiti, da pozna ruska diplomacija predobro angleške spletke, da bi se ne postavila pravočasno v bran.

Angleška potemtakem ne bo dosegla s svojo zvezo ustrahovanja Rusije, temuč baš nasprotno. Vse tekmovalje se bo preneslo v Azijo, kjer se bodo že morda v najkrajšem času merile najmočnejše velesile. No Rusija uživa v celi Aziji mnogo več simpatij nego roparska angleška politika. Pod rusko okrilje se bodo zatekale azijske države rajše prostovoljno, kakor da bi se adajale angleški "zaščiti". Saj dokazuje dovolj primerov, da narod, ki išče varstva pri Angleški, pride volku v žrelo.

Celjske in štajarske novice.

(Za "Tabor" v Žalcu) je veliko zanimanje po celi Savinski in Savski dolini. Udarec, ki so ga nasprotniki namerili Slovencem, prizadene ravno te dve pokrajini najbolj, zato je jasno, da vse težko pričakuje dne, ko bode ljudstvo dalo duška svoji muki in ogorčenosti.

(Redni občni zbor "Občeslovenskega obrtnega društva") s sedežem v Celju, vršil se je dne

"Ah, ljubček, ne jezi se, ne muči me, ljubi me. . . Vrjemi, da je boljše, da molčim."

Ker sem poznal Arabce že do dobra, za raditega sem vedel, da je zaman vse nadaljno izpraševanje. Arabec ni prijatelj govoričenja. Primi ga izlepa, odgovarjal ti bode izlepa. Pri jemaj ga trše, odgovarjal ti bode trše. Zapovej mu in žel bodeš upor. Saliba mi ni odgovorila in bi mi tudi ne bila, če bi bil tudi uporabil vse mogoče pripomočke. Ne dala bi se bila ne pregovoriti, ne preprostiti, pa tudi ne vstrašiti. Prej bi me bila zapustila, nego pa se vdala. Zrl sem v tla in molčal.

"Ljubček, ali si jezen?" me je vprašala nežno.

"Jaz nisem jezen," sem odgovoril; "nesrečen sem."

"Tudi jaz sem nesrečna," sta ji zatrepetali ustnici boječe.

Od tistega dne se je Saliba izpremenila povsem. Nič več ni bila vesela. Bila je nesrečna in bolna. Nekaj se je uripilo med njo. Kaj? Tega si nisem mogel razložiti. Samo njena ljubkost se ni izpremenila. Da, njena žalost je bila vzrok, da ji nisem zameril ničesar. Samo bal sem se.

In prišlo je, česar sem se bal. Bilo je proti koncu poletja. Pisal sem sam v guvernerjevem poslopu. Kar mi naznanijo, da bi rad govoril z menoj eden mojih slug. Dovolil sem možu vstopiti. Povedal mi je, da prosi Tuza, da bi prišel takoj domov. Povedati mi ima nekaj jako važnega. Otišal sem takoj domov. Tuza mi je prišla blesta in na vsem životu tresoča se nasproti. "Saliba je otišla pred pol ure. Njen oče je prišel po njo. Otišla sta proti Tigridu. Vaš konj je že osedlan. Lahko ju še dojdete," je rekla.

V naglici sem povprašal Tuzo to in ono. Zatem sem hitro zajezdil konja in oddrjal za begunoma. Zagledal sem ju onstran Tigrida, ravno v bližini Ste Zubejdijinega groba. Vstavil sem konja, ter gledal za njima.

Oče in hči sta korakala s hitrimi in edna komernimi koraki. Videl sem, da se jima mudi in da je daleč do zaželenega oja. Korakala pa nista drug poleg drugega, temveč vsak na eni strani široke ceste.

V nekoliko minutah bi ju bil lahko došel. Ali jima naj sledim? (Konec prihodnjé.)

19. t. m. Zanimanje za to društvo oživilo se je z nova, ker se je zadnji dve leti naselilo v Celju lepo število inteligentnih in zavednih narodnih trgovcev in obrtnikov. Novim predsednikom društva bil je izbran, ker dosednji predsednik g. Dragotin Hribar, nikakor več ni mogel prevzeti vodstva tega važnega društva, g. Peter Kostič, trgovec v Celju. Poročilo zborovanja sledi.

(Rokovnjači.) Začetkom meseca marca vprizori "Celjsko pevsko društvo" "Rokovnjače", narodno igro v petih dejanjih s petjem, po Jurčič-Kersnikovem romanu spisal Fr. Govčkar. Za to igro naročeni so lepi, novi kostumi. Glavne vloge so v rokah naših najboljših moči — ter ja s tem igri že vnaprej osiguran najlepši uspeh.

(† Major v p. Alfred Jonas) je umrl dne 16. t. m. v Celju nagle smrti. Zjutraj je bil še čil in vesel, dopoldne pa ga je zadela srčna kap in zgrudil se je mrtev na tla. Bil je upokojen že od leta 1867.

(Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Celju.) Poročali smo zadnjič, da je omenjena ženska podružnica začela hirati, da stoji na usodnem razpotju, ali se izroči poginu ali pa se vzbudi iz mrtvila in začne delovati, ter da že dve leti ni imela baje občnega zbora. Resnici na ljubo popravljamo danes z veseljem krivico, katero smo nehoté in vsled napačnih informacij storili tej sicer tiho pa vrlo delujoči podružnici. Naznanjamo, da je poslala namreč omenjena podružnica, ki se je po občnem zboru dne 25. prosinca 1899 pod predsedstvom blagorodne gospe Adele dr. Dečkove na novo oživela, glavnemu vodstvu družbe v Ljubljani naslednje vsote: 1. Dne 18. sept. 1899 a) kot pokroviteljstvo blagorodne gospe P. Majdičeve 200 kron b) na račun udnine oziroma splošnih prispevkov 200 kron. 2. Dne 6. marca 1900 a) kot pokroviteljstvo blag. g. Adele dr. Dečkove 200 kron, b) ostanek udnine oziroma splošnih prispevkov za društveno leto 1899/1900 37 kron 60 vin., c) čisti dobiček od slavnega "Pevskega društva v Celju" v prid podružnici prirejene igre "Revček Andrejček" 108 kron 62 vin. 3. Dne 16. marca 1901 kot udnino in splošne prispevke za društveno leto 1900/1901 pa 255 kron. Na hranilno knjižico "Posojilnice v Celju" pa se je od dne 17. marca 1901 pa do 16. februarja 1902 naložilo 290 kron 71 vin.; tedaj se je v teku treh let nabralo skupaj 1291 K 93 vin., to je vsako leto povprečno čez 400 K, kar je za Celje, kjer je narodni davek tako visok kakor nikjer drugje na Slovenskem, gotovo lepa vsota. Zadnji občni zbor naše podružnice se je vršil dne 16. marca leta 1901. Za takšno uspešno delovanje gre v prvi vrsti čast in priznanje blagorodni gospe predsednici dr. Dečkovi, blagajnici blag. g. dr. Karlovšekovi ter ostalemu odboru. Le tako naprej v čast in slavo narodnemu ženstvu in v blaginjo ljubljene nam slovenske domovine!

(Izrečani porotniki) Za prvo letošnje porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču, ki se začne v ponedeljek, dne 3. marca t. l. so izrečani za glavne porotnike naslednji gospodje: Alojzij Gobec posestnik v Novi cerkvi; Ferdinand Priglhof, agent v Celju; Otokar Reitter, trgovec v Slovenjem Gradcu; Ivan Jevnik, trgovec v Brežicah; Anton Schuch, posestnik v Slovenjem Gradcu; Matija Pregrad, trgovec v Jurklostru; Ivan Drafenik, posestnik in gostilničar pri Sv. Petru p. Sv. gorami; Peter Ručigaj, trgovec v Bočni; Josip Kožuh, c. kr. profesor v Celju; Karol Tepper, lesni tržec v Celju; Anton Maček, posestnik v Kozjem; Hans R. schner, komij v Celju; Alojzij Kakovetz, komij v Celju; Fran Zupančič, posestnik v Lembergu; Jurij Pete linšek, posestnik v Gornjih Slemenih; Josip Kostomaj, gostilničar v Celju; Martin Šuster, posestnik in pek v Mozirju; Boštjan Selišek, pos. in krojač v Celju; Vincenc Grebenc, posestnik in gostilničar v Brežicah; Simon Otschko, gostilničar v Konjicah; Fran Jurčan, posestnik v Lastnihu; Mha Horvat, posestnik v Kozjem; Fran Piki, posestnik v Žalcu; Rajmund Lipauc, posestnik v Lembergu; Anton Štancjoza, pos. in trgovec v Stojnem selu pri Rogatcu; Ivan Hajnšek, posestnik v Pristavi; Josip Simony, graščinski ravnatelj v Rogatcu; Alojzij Klemenšek, posestnik v Ljubnem; Fran Vodovnik, posestnik v Starem trgu; Ivan Frieš, posestnik v

Tržaški štrajk je bil prvi generalni štrajk, ki se je razširil v celotno italijansko mesto. Za štrajksovarstvo je bil kakor običajno dolžan

III.

Njim sledi 24 krajših povesti, spisala jih je plodna, globokočuteča poljska pisateljica Te reza Jadwiga, poslovenil Podravski.

1. Privoščji stradanemu, česar imaš preveč, da bodeš zadovoljen in srečen. 2. Le plašljivci in strahopetci lažejo, ker nimajo poguma povedati resnice. 3. Kdor druge draži, praska sam sebe. 4. Kdor matere ne uboga, ga tepe nadloga. 5. Deček lenuhari, konjiček pa dela. 6. Lakomnik hoče preveč, zato pride navadno ob vse. 7. Prava za dovoljnost in sreča je v dobrih delih. 8. Sinova ljubezen in pridnost ozdravi bolno mater. 9. Spoznavaj, kdo je dober in pameten, tega si izberi za prijatelja. 10. Dobro delo, obilna nagrada za potrpežljivost. 11. Ne nadleguj brez potrebe živali. 12. S potrpežljivostjo vse premagaš. 13. Premaglo delo škoduje. 14. Po premagovanju gre južina v dvojno slast. 15. Vljudnost zbujaa vljudnost. 16. Lakomnost vedno škoduje. 17. Dober otrok, najslajša očetova tolažba. 18. Sirotina podjetnos reši sestrice glada. 19. Dobra dela usmiljenja so cvetoče rože našega življenja. 20. Spoznavanje prežene otrokovo lahkorniselnost. 21. Od dobrih otrok se naučiš, kako ravnaj z ljudmi. 22. Tudi otroci znajo biti pogumni v dobrem. 23. V ubogih otrocih spoznaš globočino čutečega arca. 24. Stori drugim vedno kaj dobrega, vsekdar se bodeš čutil srečnega.

No, ali ni lepo? Ako bi ti te povesti bral, bi rekel: „V resnici, tako je na svetu!“

Te povesti so pisane prav primerno otroškemu duhu, le tako in ne drugače, se je mogoče priplaziti v otrokovo srce, ki se lačno odpira dišeči dušni hrani.

Naroči knjigo, beri in beri! Mogoče, da se
tudi tvojega srca kaj prime! Bog daj!

K knjigi je nadalje priobčeno osem izvirnih pesmic gospoda Franca Žgurja. Tako zna peti le prav mladinoľjub, ki je spoznal do dna otrokovo dušo in srce. V resnici vse živo, kakor v življenju! Evo vam dan naslove njegovih pesmic:

1. Vojaki so tu! 2. V nedeljo časih popoldan.... 3. Ptička vesela.... 4. Spanček se hvali.... 5. Po zlati brvici tam.... 6. Kresovanje. 7. Pšenica, pšeničica.... 8. Zvezdice — oči. Prav lepe pesmi to! Hvalijo vrlega mladinaljuba in pesnika, a nam se otroško dobrikuje: „Ali nas hočete?“ Ne....?

Ali bo že kmalu konec? Ne še! Dobremu naj bi ne bilo nikdar konca!

Kdaj priletijo k nam ljubke „Grlice“. Krotke in ponižne so te ljubeznjive ptičice. Svoje gnezdo ljubijo neizrečeno. Ne dišefa cvetna jablan, ne razkošni sosedni vrt z vsemi narcisami in tulipani, ne bližnji košati hrast jim ne more nadomestiti ljubeega doma — njihove cretoče rojstne lipe. Otroci se jočejo za grlice, prosijo za njihov dom, ko jim hočejo lipo podreti. In glejte, tu spoznajo, da imajo tudi oni svoj dragi slovenski dom, svoj mili materni jezik, da so ga torej dolžni ljubiti, kakor te ljube grlice, da, še bolj nego one, ker je v nevarnosti.

To ni nobena pesem, temveč kaj ljubka, v srce segajoča povest. O, ti plemenito globokočuteče srce sloveče češke pisateljice Eliške Krasnohorske, ki znaš tako milo v deci zabujati ljubezen do starišev, doma in materinega jezika! Hvala tiscčkral! Tvoje dobro delo naj rodi stpseri sad in bodi tiha nagrada za tvoje sveto rodoljubje! Hvala tudi učitelju Radoslavu Knešiču, ki je to lepo in duhu časa jako primerno povest poslovenil ter jo kot oboževano cvetico presadil za našo mladino na slovenski vrt.

Berite jo tudi vi odrasli, da si prisvojite
uredstvo, kako vzbuditi v otrocih sveti čut ljube-

(Za ptujski „Studentenheim“) so nabrali Nemci z beračenjem po vsem nemških „gauih“ 27 455 kron, celo zunaj v „rajhu“ nabirajo zanj. In temu zavodu, ki ga podpirajo Prusaki, predsejeda c. kr. gimn. ravnatelj! Avstrijska vlada je res vdarjena s slepoto.

(Častnim občanom) je bil izvoljen vsled sejnega sklepa obč. odb. pri Sv. Andražu v Leskovcu z dne 16. februarja 1902 in pa Velikega Okiča velerodni gospod Marij grčf Attems, c. kr. namestniški svetovalec v priznanje raznih zaslug teh občin. — Ravnotako je obč. odbor Sv. Andraža v Leskovcu imenoval soglasno nadučitelja gosp. Vinko Stoklasa v priznanje raznih zaslug, katere si je pridobil kot učitelj, obč. blagajnik in kot član krajnega ubožnega sveta in cerkvenokongregacijskega odbora „častnim občanom“ te občine.

(Šola zaprta.) Ker je 60 učencev ljudske šole pri Sv. Andražu v Leskovcu zbolelo na „špičih“, je c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju z ukazom z dne 12. februarja 1902 štev. 4735 odredilo, da se ima šola počenši 15. februarja do 15. marca 1902 zapreti.

(Tolovajska druhal pod ključem.) V jeseni leta 1900 je tolovajska druhal oropala trgovino "Kmet. dr." in še več posestnikov pri Sv. Andražu v Leskovcu. Dognalo se je, da sta pri tatvini sodelovala 13letni učenec Merc Andrej in njegov "blagi" oče Franc. Vrlemu orožništvu od Sv. Vida in na obč. predstojniku Anton Potočniku-u se je po-prečilo, na dečka vspešno uplivati, da je celo druhal imenoval, katera je že pod ključem. Na-dalje se je dognalo, da je viničar Merc Andrej svojega sina in učenca pri tatvini jemal seboj in ga po geslu: "Skušnja dela mojstra", siste-matično učil tatvine. Taka domača vzgoja je za res satansko delo.

(Zidanje nove šole.) V spomladi tega leta prične se zidati pri Sv. Andražu v Leskovcu nova mestrazrednica, ker so dotične obravnave že dognane. Da pa je prišlo do tega, ima nadučitelj Vinko Stoklas zaslugo, da je uspešno uplival na krajni šolski svet in pa na vselane občine in liši se, da je prejel za to od okrajnega šolskega sveta ptujskega pohvalno priznanje.

(„Südmarka“) je zopet odprla svoj možni
tek in začela deliti judežev denar kupljenim
nasleplencem. Za otroški vrtec v Velenju, kjer se
ponemčuje slovenska deca, je dala 400 kron,
tek posestnik na Spod. Štajarskem je dobil po
rojila 6000 kron, več revnih „prodancev“ po
podnjem delu dežele in po Kranjskem pa „al
močno“ po 50 do 80 kron.

(Umrli je) v soboto v graški deželni bolnišnici absolvirani tehnik g. Julij Sterniša iz Radeč pri Zidanem mostu. Pokojnik je bil za časa svojih tudi član društev „Triglava“ in „Ilirije.“ Blagou spomin!

(Sedmi orožniški oddelek) se je ustanovil s t. m. za politične okraje Judenburg, Murau in Böhmung. Sedež oddelka je v Judenburgu. To je šestih letih že drug novi oddelek.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima svoje redno mesečno zborovanje v nedeljo, dne 2. marca t. l. ob pol 11 uri dopoldne v okoliški šoli. Spored: 1. Zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in nasveti. 4. Zopetni razgovor o pravilih "Zaveze slovenštajarskih učiteljskih društev". 5. Iz šolske prakse.

(Osebná vest.) Minister notranjih zadev je imenoval našega rojaka g. dr. Josipa Goričarja konzularnim atašejem. Imenovani, doma iz Mozirja, služboval je zadnji čas kot avskultant pri deželnem sodišču v Trstu. Za konzularski poklic je izražal veselje že v nižji gimnaziji ter se je učil poleg slovanskih posebno romanske jezike, kakor italijanščino in španščino. Da se tujim jezikom do dobra priči, študiral je pravo v Pragi, Parizu in Londonu. Želim našemu zavednemu rojaku najlepšo karijero!

(Raiffeisenove posojilnice na Štajarskem.)
 „Zveza gospodarskih zadrug“ je ravnokar izdala svoje poročilo, ki izkazuje za leto 1900 185 posojilnic po omenjenem sistemu z vloženo gotovo 2.096.108 K. Čisti dobiček je znašal 42.046 K. Do januarja 1902 se je pomnožilo število posojilnic na 219 z 18.951 zadružniki.

(Hmeljarska zadruga v Žalcu.) Začasni odbor te zadruge javlja, da se p. n. hmeljarji in tudi drugi zainteresenti prav pridno oglašajo kot tudi; ako pa želi kdo pristopiti k zadrugi, kojemu se iz pomote ni doposlal prospekt, tisti je naprošen, da se oglasi pri začasnem odboru. Da se p. n. občinstvu velevažnost cele zadeve še enkrat razpravlja in da se pristop k zadrugi olajša, priredi začasni odbor več shodov in sicer za Gotovlje, Griže, Petrovče in Žalec v nedeljo, dne 23. svečana t. l. popoldne ob pol 4. uri v Hausenbichlerjevi gostilni v Žalcu; isti dan (v nedeljo, dne 23. svečana t. l.) ob 9. uri popoldne za Brajčevče in okolico, ob 1. uri popoldne za Gomilsko in okolico, za Sv. Jurij ob Tabornu in okolico pa ob 3. uri popoldne. Ta zborovanja vrše se v šoli dotičnih krajev. Za Št. Peter in okolico vrši se shod dne 24., za Št. Pavel in okolico dne 25. in za Polzelo in okolico dne 26. svečana, vsakokrat popoldne ob 3. uri v šoli dotičnega kraja, za Vransko in okolico dne 27. svečana popoldne ob 3. uri v gostilni „Slovan“. P. n. hmeljarji so naprošeni, da se teh shodov prav mnogoštevilno udeležijo — ali potem zadrugi pristopijo, ali ne. Vsakdo, kdor je že dobil prospekt, je naprošen, da ga prinese seboj; kdor ga je pa zgubil, dobi na shodu novega. Začasni odbor hmelj zadruge.

(Iz Šmartna ob Dreti.) V letošnjem pred-
pustu smo se tudi Šmarčani zdravili. Na pustno
medeljo priredila je gostilničarka Jožefa Remic

Za sirote ubitih je dalo mesto 10.000 kron. V soboto je imel mirovni sod sejo pod predsedstvom tržaškega župana; sklenilo se je, da se zadovolji vsem zahtevam delavcev v polni meri. Vsled teh dogodkov je bila za Trst odrejena nagla sodba, da se namreč vsako zoperstavljanje oblastvenim organom takoj kaznuje s smrtno kaznijo. V ponedeljek je došel iz Dunaja krvnik. Tržaški štrajk je bil prvi generalni štrajk.

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo, iz dobre hiše in poštenih staršev, ki je čvrst in zdrav, sprejme se takoj v uk v trgovini mešanega blaga J. Löschnigga v Šmarji pri Jelšah.

Naznanilo in priporočilo.

Vljudno naznanjam sl. občinstvu in prečast. duhovščini, da sem na novo otvoril v lastni hiši na Bregu pri Celju št. 17 čisto

novourejeno mesnico.

Sekal bom v tej mesnici le meso pitanih volov in govede ter telet najbolje vrste. Priporočam se za mnogobrojni obisk in zagotavljam snažno, točno in ceno pošteno. Kdor kupi le enkrat, prepričan se bode, da nimam konkurence in da tako nizkih cen nima nihče.

Z velespoštovanjem

(420) 15-9

Anton Pleterski
mesar in posestnik.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vsa stavbena potrebščina v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavenih in pohišvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Tomaževa žlindra — najizvrstnejši gnoj za polja, njive in vinograde.

Velika izber železnih peči in travniških bran!

Neštevilno zahvalnih pism vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino in mlado polt in koži beli leak: a njeno uporabo laginajo solčne pege in zakažni črvi brez sledu. Cena 3 funt/ton 3 K, 5 polti post. predplačila 5 K.

Vse se

loščne boleti,

teško prebavo, slasti pri po-

manjkanju teka, riganju in drugih že-

loščnih slabostih, pri krču in p enapetem

žolodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo (kongestije),

bolezni črev, potem kašelj, prana bolezen in zamolklost, sobo-

bol, gliste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja

ANTIRHEUMIN-MAZILO

proti protinu, irganju v rokah in nogah. Cena 1 steklenici 2 kroni 40 vinarjev, 3 steklenici 4 krona, 4 steklenice 6 kron 40 vinarjev a poštino, ako se denar naprej pošlje

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najučinkovitejša domača sredstvo za vse mogoče notranje in zunanje boleti, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnogo druge bolezni, kakor je to na vsakem steklenici pri-

loženem navodilu razvidno. Cena ovoj 17 flakic

3 K, 24 flakic 9 K, 48 flakic 18 K, brez

poštine, ako se denar pošlje

na „oj Salvator“ le-

karni v Va-

radin.

za tajne bolezni.

Neročila

naj se pošljajo

na glavno skladišče

FR. RIEDLA

lekarja pri SALVATOR-ju

VARAŽDIN (Hrvatsko).

CAPSULE VEGETABILE

za tajne bolezni.

Najboljše domače sredstvo.